

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: . . . K 50—
celo leto skupaj naprej . . . K 55—
pol leta . . . K 25—
četrt leta . . . K 13—
na mesec . . . K 4-50
za Nemčijo: . . . K 55—
celo leto naprej . . . K 55—
za Ameriko in vse druge dežele: . . . K 60—
celo leto naprej . . . K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . K 48—
pol leta . . . K 24—
četrt leta . . . K 12—
na mesec . . . K 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v L. nadst. levo), telefon št. 34

Objava Narodnega Vjeća SHS.

Narodno Vjeće SHS. naznanja iz svoje seje, ki se je vršila 17., 18. in 19. oktobra tega leta narodu Slovencev, Hrvatov in Srbov, da prevzema od tega časa naprej, pooblašeno od vseh narodnih strank in skupin, v svoje roke vodstvo narodne politike. Od sedaj naprej v splošnih narodnih vprašanjih nobena stranka, nobena politična in nobena parlamentarna skupina ne bo več vodila nikake posebne politike niti ne bo stopila zasebno v pogajanja s faktorji izven naroda, marveč bo v vseh teh vprašanjih v bodoče edini predstavitelj in odločilni činitelj Narodno Vjeće.

Narodno Vjeće, katero vodijo velike ideje narodne samoodločbe in demokracije, ki so navdajale tudi že pred vojno ves naš narod in ki so z razvojem vojne prišle do zmage v mednarodni politiki, postavlja za rešitev našega narodnega vprašanja te-le temeljne zahteve:

I.

Zahtevamo ujedinjenje celokupnega našega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov na vsem njegovem etnografskem teritoriju, kjer naš narod danes živi, brez ozira na katerekoli pokrajinske in državne meje, v eno samo edinstveno, popolnoma suvereno državo, urejeno po načelih politične in ekonomske demokracije, ki vsebuje v sebi odpravo vseh socialnih in gospodarskih krivic in neenakosti.

II.

Zahtevamo, da bo na bodoči mednarodni mirovni konferenci zastopan naš narod enotno po svojih posebnih odposlancih.

III.

Vsled tega odklanja Narodno Vjeće načrt rešitve našega vprašanja, kakršen je podan v avstrijskem cesarskem manifestu z dne 16. oktobra, kakor tudi vsak bodoči predlog, ki bi imel namen rešiti naše narodno vprašanje samo deloma ter mu odvzeti njegov mednarodni značaj.

IV.

Narodno Vjeće smatra, da se more samo s sprejetjem teh načel zagotoviti trajen mir med narodi, združenimi v svobodnih državah, in s tem omogočiti zvezo narodov in splošno razoroženje.

V.

Narodno Vjeće izjavlja, da se bo po oblihi načelih demokracije vsem drugorodnim manjšinam v državi Slovencev, Hrvatov in Srbov zagotovil svobodni razvoj, sosednjim državam v zaledju pa omogočil in zagotovil trgovsko-prometni dohod na morje, toda brez poseganja v našo teritorialno celokupnost in državno suverenost.

Narodno Vjeće pozivlja celokupni naš narod ene krvi in jezika, ene duše in enega srca, da se zastavi za uresničenje teh zahtev in načel z ono vdanostjo in samozatajevanjem, ki jih zahteva sedanja usodepolna doba. Združimo se torej vsi v eno veliko, nerazdružljivo narodno kolo, kateremu je pred očmi samo veliki ideal narodnega ujedinjenja, svobode in neodvisnosti, da se s tem pokažemo vredne velike dobe, v kateri živimo in velikih nalog, katere smo prevzeli.

V ZAGREBU, dne 19. oktobra 1918.

Za Narodno Vjeće SHS.:

Dr. Anton Korošec,
predsednik.

Dr. Ante Pavelić Svetozar Pribičević
podpredsednika.

Wilsonov odgovor Avstro-Ogrski.

Dunaj, 20. oktobra. (Koresp. urad.) Reuter poroča: Besedilo note Zedinjenih držav na avstrijsko noto z dne 4. oktobra, kakor je bila poslana od državnega departementa potom švedskega poslanika v Washingtonu na švedskega zunanjega ministra, se glasi:

Državni departement, 18. oktobra 1918.

Gospod!

Čast mi je potrditi Vam prejem Vaše note z dne 7. oktobra, v kateri prinašate sporočilo avstro-ogrsko vlade predsedniku Zedinjenih držav. Imam sedaj naročilo od predsednika, da Vas zaprosim za prijaznost, da sporočite potom svoje vlade cesarski in kraljevi vladi ta - le odgovor:

Predsednik Zedinjenih držav smatra za svojo dolžnost, sporočiti avstro-ogrski vladi, da se ne more baviti s predloženim predlogom te vlade, ker so od njegove poslanice z dne 6. januarja nastopili gotovi dogodki največjega pomena, ki so nujno izpomenili kompetenco in odgovornost vlade Zedinjenih držav. Med 14. pogoji, ki jih je takrat predsednik formuliral, je bil tudi ta - le pogoj: Narodom Avstro-Ogrske, katerih stališče med narodi hočemo zavarovati in varovati, naj se da kar najsvobodnejša možnost za avtonomni razvoj. Odkar je bil ta stavek zapisan in izrečen pred kongresom Zedinjenih držav, je vlada Zedinjenih držav priznala, da obstoja vojno stanje med Čeho-Slovaki in nemško ter avstro-ogrsko državo in da je čeho-slovaški Narodni svet de facto v vojni se nahajajoča vlada, ki ima primerno avtoriteto, voditi vojaške in politične zadeve Čeho-Slovakov.

Vlada Zedinjenih držav je tudi v največjem obsegu priznala pravičnost narodnih osvobodilnih stremiljenj Jugoslovancev.

Predsednik torej ne more več priznati samo avtonomije teh narodov kot podlago za mir, marveč je prisiljen, vztrajati na tem, da ti narodi in ne on sodijo o tem, katera akcija s strani avstro-ogrsko vlade bo zadovoljila aspiracije in naziranje narodov o njih pravicah in o njih nalogi kot članov rodbine koaliranih držav in narodov.

Sprejmite, gospod, ponovno zatrdilo mojega največjega spoštovanja. Robert Lansing.

Izjava češkoslovaškega Narodnega odbora.

Praga, 20. oktobra.

Včeraj se je sestel češko-slovaški Narodni odbor k odločilnim posvetovanjem, ki jih je pričakoval ves narod z naravnost mrzlično napetostjo. Praga je izgledala kakor o velikih narodnih praznikih. Z dežele so prihili tisoči in na ulicah, zlasti pa pred Občinskim domom, kjer je zasedal Narodni odbor, so se v napetem pričakovanju dogodkov gnetle velike množice. Narodni odbor je zasedal v senci bajonetov, kajti vojaške oblasti so bile odredile naravnost ogromne »varnostne priprave«. Na dvorišču Jožefovih vojašnic so stali topovi v polni opremi, glavne ulice so bile zasledene od močnih čet pehote in konjenice, na večjih križiščih pa so bili postavljeni oddelki strojnih pušk. Vojaško vodstvo je imel v rokah generalstabični oddelke praškega vojaškega zapovedništva. Priprave so bile odveč. Množica pa se ni dala provocirati niti po mnogih med njo se nahajajočih agentih-provocir Med Maldegem - Ursel, pri Poeku in pri mirno, akoravno je zlasti proti večeru nervoznost priklopala do vrhunca, ker se je bila raznesla vest, da bo Narodni odbor proglasil ustanovitve češko-slovaške narodne vlade.

Med tem, ko je množica zunaj nestrojno čakala na odločitve Narodnega odbora, se je vršila v sejni dvorani Občinskega doma pod predsedstvom dr. Kramarja velika razprava o političnem položaju. Poslanec Staněk je poročal o postopanju češke delegacije na Dunaju, ki je skupno z Jugoslovanskim klubom zavzela odločno odklanjajoče stališče napram cesarskemu manifestu. Staněkovo poročilo je bilo vzeto z odobravanjem na znanje, nakar je sledila živahna debata o raznih notranjih in zunanjih češkoslovaških vprašanjih.

Sklenjeno je bilo, da ostane Narodni odbor v permanenti. Zvečer je bila izdana sledeča

IZJAVA:

Narodni odbor odobrava sklep predsedništva Češkega Svaza, ki odklanja vsa pogajanja za preuredbo notranjih razmer v Avstro-Ogrski.

NV. z največjo odločnostjo protestira proti najnovejšemu poskusu raztr-

gati jedrno naroda češko-slovaškega in ogroziti jedrno in nedeljivost čeških dežel.

NV. in ž njim vse češko ljudstvo stoji neomajno na stališču, da se češki narod o svoji bodočnosti z Dunajem ne pogaja. Češko vprašanje ni več avstrijsko, ni več vprašanje notranje preuredbe Avstro-Ogrske. Postalo je mednarodno, kakor cela vrsta drugih svetovnih vprašanj, s katerimi bo skupno rešeno. Za nobeno ceno pa se ne more rešiti češko vprašanje brez soglasja in brez sporazuma z onim, mednarodno prizanim delom naroda, ki se nahaja zunaj mej čeških dežel.

NV. smatra, da je njegova dolžnost proglasiti v imenu vsega češkega naroda, da za nas ni druge rešitve, kakor popolna državna samostojnost in neodvisnost češko-slovaške države. NV. zato pred celim svetom odločno protestira proti madžarskemu poskusu natveziti svetu, da naši slovaški brati nočejo tvoriti narodno in državno celoto z narodom, čegar neodločljiva veja so Slovaki, so trpeli in so zatirani z brezprimernim madžar. nasiljem, ne morejo svobodno izjaviti, kaj želijo, ako nočejo v ječah razmišljati o madžarski svobodi in madžarski demokraciji. Z vojaškim pritiskom izsiljene izjave ne morejo veljati v svetu, ki naj bo zgrajen na temeljih, poštene demokracije in popolne svobode vseh narodov, na temelju ljudske volje. Naši slovaški bratje vedo najbolje, kaj pomeni svoboda, ki jim jo ponujajo Madžari, vsaj so poskusili na lastnem telesu, kako izgledajo madžarski narodnostni zakoni in madžarska narodna praksa. Oni vedo, da češki narod ljubi slovaščino kakor svoj materinski jezik. Največja briga češkega ljudstva bo ohraniti slovaškim bratom vse njihove posebne lastnosti, vse, česar k svojemu razvoju potrebujejo, kajti češko ljudstvo veruje, da sta tako bratsko ujedinjenje v skupni državi in medsebojna ljubezen vseh delov naroda najboljša jamstvo nove velike jezikovne, gospodarske in kulturne bodočnosti vsega našega češko-slovaškega naroda. Češki narod sploh nikdar neče in nikdar ne bode narodnostno in kulturno zatiral drugo narodnost v češko-slovaški državi.

NV. se obrača na ves češko-slovaški narod s prisrčno prošnjo, naj trdno in neomajno vztraja v svojem prepričanju in pri odločni volji vsakega zvestega Čeha ter naj zaupa, da bo Narodni odbor, ki je danes edini legitimirani predstavitelj volje celega češko-slovaškega naroda in vseh njegovih strank storil vse, kar treba, da dosežemo svoj najvišji cilj, srečno bodočnost svobodnega češko-slovaškega naroda.

Komunike Narodnega Vjeća.

NARODNO VJEĆE V PERMANENCI
Zagreb, 19. okt. 1918.

Osrednji odbor, izbran 5. oktobra od Narodnega Vjeća SHS. na skupščini odposlancev vseh narodov, ki žive v Hrvatski-Slavoniji, Reko, v Dalmaciji, Bosni, Hercegovini, Istri, Trstu, na Kranjskem, Goriškem, Stajerskem in Koroškem, ter v Bački, Banatu, Baranji, Prekmurju in Medžimurju, se je sestel 17., 18. in 19. oktobra v Zagrebu in je izvolil svoje predsedstvo takole:

dr. Anton Korošec, predsednik;
dr. Ante Pavelić in Svetozar Pribičević, podpredsednika;
dr. N. Drinković, dr. Lorković in dr. Budisavljević, tajniki.

Nadalje je izdal osrednji odbor objavo Narodnega Vjeća SHS., v kateri se določa stališče glede rešitve našega narodnega vprašanja.

Za tem je sprejel predloge:
1.) glede dela v saborih,
2.) da se dolo propustnice za Svico članom osrednjega odbora,
3.) da se osrednji odbor proglasi v permanenti.

Odposlane so bile pozdravne brzojavke Narodnim svetom Čeho-Slovakov in Poljakov.

Avstro-Ogrska odgovori na Wilsonovo noto.

Dunaj, 21. oktobra. »Morgen« izve, da bo avstro-ogrsko vlada že v par dneh odgovorila na Wilsonovo noto, zlasti ker Wilson ni povedal, pod katerimi pogoji bi bila mirovna pogajanja mogoča.

Nemški odgovor Wilsonu.

Berlin, 20. oktobra. Odpošiljatev odgovora na Wilsonovo noto se je zopet zavlekla. Mogoče je, da bo nota še danes odposlana v Bern in od tam v Washington. Včeraj so besedilo note nekoliko spremenili in je sedaj dovršeno. Besedilo so predložili včerajšnjemu kabinetu v odobritev. Državno ministrstvo je predložilo besedilo odgovora zunanjemu odseku zveznega sveta, da se o besedilu posvetuje. Tudi voditelji večinskih strank se o odgovoru obveste. Nemška vlada namerava s tem pokazati, da se je odgovor sestavil s pridržkom vseh merodajnih državnih činiteljev.

Washington, 19. oktobra. V beli hiši zatrdjujejo, da bo nemška nota končno odločila o možnosti razgovorov. V Washingtonu ne zahtevajo brezpogojnega sprejetja zadnje Wilsonove note s strani Nemčije, marveč samo stvarno soglasje z Wilsonovo noto.

Berlin, 19. oktobra. Vladni krogi izjavljajo, da je glavni namen nemškega odgovora, doseči jasnost o pogojih, pod katerimi je pripravljena ententa dovoliti premirje. Glede izjave generala Ludendorffa se poroča, da smatra po umaknitvi fronte vojaški položaj Nemčije za izboljššan.

POZOR!

Ker sta obolela oba brata raznašalca za okoliš Frano Jožefova cesta, Gledališka cesta, Bleiweisova cesta in sosedstvo, prosimo, da pridejo cenj. naročniki po list v tiskarno.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.